

УДК 351

*А. І. Камінський,**Здобувач Національного університету водного господарства та природокористування*

ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

Проведено аналіз сучасного стану інноваційної інфраструктури та визначено її елементи. Досліджено взаємозв'язки підсистеми інноваційної інфраструктури з іншими складовими регіональної інноваційної системи. Виявлено проблемні питання у функціонуванні наявної регіональної інноваційної інфраструктури. Доведено ефективність створення інноваційних інфраструктур на базі вищих навчальних закладів. Запропоновано напрями удосконалення політики центральних і місцевих органів влади, спрямованої на створення умов для підтримки та ефективного функціонування інноваційної інфраструктури, особливо на регіональному рівні.

The analysis of the current state of innovation infrastructure and identified its elements. Investigated the relationship of innovation infrastructure subsystem with the other components of the regional innovation system. Outstanding issues in the functioning of the existing regional innovation infrastructure. The efficiency of creating innovative infrastructure at the universities. Directions improvement policies of central and local authorities aimed at creating conditions for the maintenance and effective functioning of the innovation infrastructure, especially at the regional level.

Ключові слова: *Інноваційна інфраструктура, державне управління, регіональна інноваційна система, інкубатори, технопарки, інноваційна діяльність.*

Keywords: *Innovation infrastructure, governance, regional innovation systems, incubators, technology parks, innovative activity.*

I. Вступ

Характерною рисою розвитку світового співтовариства на сучасному етапі виступає формування соціально-економічної системи, у якій домінуючу роль грає інноваційна діяльність, як фактор, що забезпечує конкурентні переваги вищого порядку. У цілому, побудова інноваційної економіки й системи керування нею полягають у принциповій реструктуризації напрямків розвитку, нових підходах до обґрунтування пріоритетів, значного удосконалення методів і форм використання ресурсів на всіх рівнях інноваційної системи, корінної трансформації взаємодії «науки-бізнесу-влади-суспільства». У цьому контексті, одним зі значимих напрямків формування інноваційної економіки виступає її регіональний аспект. Інноваційний розвиток регіонів обумовлює необхідність контактів і взаємодії між інноваційними суб'єктами шляхом розбудови інфраструктурного забезпечення. Очевидно, що формування в Україні інноваційної моделі економічного зростання потребує сприяння держави у створенні та ефективному функціонуванні інноваційної інфраструктури, особливо на регіональному рівні. За таких умов зважена політика створення та підтримки об'єктів інноваційної інфраструктури здатна стати найбільш вагомим важелем активізації інноваційних процесів у регіонах України.

II. Постановка завдання

На початку XXI ст. найважливішим завданням державної політики в Україні стає формування інфраструктур інноваційної моделі економіки. Відтак, на регіональному рівні ключового значення набуває створення власної інноваційної інфраструктури, що забезпечує максимально короткий шлях від фундаментальних наукових розробок до технологічного втілення та виробничого запровадження інноваційних рішень. Однак, інноваційна інфраструктура як цілісна система залишається мало дослідженою. Це зумовлює необхідність теоретичного дослідження сутності та тенденцій розвитку інноваційних процесів у регіонах, їх інфраструктурного забезпечення як умови активізації інноваційного розвитку.

III. Результати

Однією із ключових складових регіональної інноваційної системи є інноваційна інфраструктура регіонів, що являє собою сукупність взаємопов'язаних суспільних і виробничих інститутів необхідних і достатніх для ефективного здійснення інноваційної діяльності та реалізації інновацій. Інноваційна інфраструктура є основним фактором та інструментом інноваційної політики. Це сполучна ланка між результатами наукових досліджень і ринком, державою і підприємницьким сектором економіки.

Загалом, в Україні можливості просування інновацій ґрунтуються на наявності і видах суб'єктів інноваційної діяльності з урахуванням спадщини інфраструктури радянського періоду. До неї належать: виробничо-технологічні структури (технопарки, інноваційно-технологічні центри, бізнес-інкубатори, інноваційно-технологічні та інжинірингові фірми, фірми, що виготовляють імпортозаміщувальну продукцію); зони інтенсивного науково-технічного розвитку (регіони науки, технополіси); об'єкти інформаційної системи (аналітичні і статистичні центри, інформаційні бази і мережі); організації з підготовки і перепідготовки кадрів у сфері технологічного менеджменту (поява нової категорії фахівців з комерціалізації результатів науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт); фінансово-кредитні установи й інвестиційні заклади (бюджетні, позабюджетні, венчурні, страхові фонди, кредитно-гарантійні організації небанківського сектору, банки, фінансово-промислові групи, орієнтовані на технологічну інноваційну діяльність); система експертизи (центри, які можуть надавати експертні висновки для виробників, інвесторів, страхових служб); система патентування, ліцензування й консалтингу з питань охорони, захисту, оцінки і використання інтелектуальної власності, оцінки комерціалізації наукових результатів; розвинута система сертифікації, стандартизації й акредитації.

Для розширення уявлення про місце і роль інфраструктури в системі регіональної інноваційної системи варто дослідити взаємозв'язки підсистеми

інноваційної інфраструктури з іншими складовими регіональної інноваційної системи. Відтак, з органами влади спостерігається пряма взаємодія, оскільки організації інноваційної інфраструктури є інструментом реалізації регіональної інноваційної політики. Через підсистему освіта-наука, організації інфраструктури вирішують проблеми з кадровим забезпеченням та є необхідними базами для підготовки трудових ресурсів. Найбільш істотний зв'язок спостерігається при співпраці із науковим сектором інноваційної системи – розвиток інноваційної діяльності залежить від науки, без чого неможлива побудова економіки, заснованої на знаннях. Малий, середній і великий бізнес є основним споживачем послуг інноваційної інфраструктури, він забезпечує її необхідною інформацією, сприяючи тим самим більш ефективній реалізації інфраструктурою своїх функцій.

З метою створення в Україні інноваційної інфраструктури було затверджено Державну цільову економічну програму «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009-2013 рр., виконання якої мало забезпечити розвиток мережі нових інноваційних центрів, наукових парків, інноваційних бізнес-інкубаторів тощо, створити робочі місця, збільшити кількість суб'єктів малого бізнесу, які реалізують інноваційні проекти, прискорити темпи виробництва інноваційної продукції. В цілому необхідно відмітити, що практично всі необхідні складові інноваційної інфраструктури існують, однак переважна більшість перебуває на етапі свого становлення або діє виключно за своїми завданнями без узгодження з регіональними проблемами інноваційного розвитку.

Характерною рисою регіональної інноваційної системи України виступає територіальна розосередженість інноваційних процесів. Відтак, на невеликій території мають бути сконцентровані дослідницькі установи, підприємства інноваційної інфраструктури, промислові підприємства, житлові зони. З іншого боку, можна відзначити й певну диспропорційність у розподілі інноваційної інфраструктури. Так, найбільша кількість бізнес-інкубаторів діє в м. Києві та м. Одесі, тоді як більшість регіонів має по декілька бізнес-інкубаторів. Більше половини інноваційних фондів функціонують у м. Києві, тут же розташовані майже усі венчурні фонди та технопарки.

Інноваційні інфраструктури кожного регіону України мають свої особливості та відмінності у функціонуванні. В цілому, для регіонів України характерний високий рівень науково-технічного потенціалу, проте недостатньо застосовуються важелі впливу для його реалізації, насамперед, ефективна інноваційна інфраструктура.

На цей час успішний розвиток інноваційних інфраструктур пов'язують із інтеграційними процесами в освітній сфері, що дозволяють досягати ефекту за рахунок об'єднання й координації діяльності різних елементів освітнього процесу та економіки. Таким чином, найбільш ефективним є створення інноваційних інфраструктур на базі вищих навчальних закладів. В Україні можна виділити три основні групи університетських інноваційних структур:

- інкубатори (багатофункціональні комплекси, що надають різноманітні послуги новим інноваційним фірмам, які перебувають на стадії виникнення й становлення);

- технопарки (науково-виробничі територіальні комплекси, головне завдання яких полягає у формуванні максимально сприятливого середовища для розвитку малих і середніх наукомістких інноваційних фірм). Практика роботи технологічних парків підтверджує їх ефективність в активізації інноваційної діяльності в Україні. У рамках виконання інвестиційних та інноваційних проектів обсяг реалізованої інноваційної продукції технологічних парків за час їх існування склав понад 12,8 млрд. грн. Від реалізації проектів постійно зростали платежі технопарків до Державного бюджету України та державних цільових фондів [2].

Але на цей час вищі навчальні заклади України незадовільно залучаються до участі в роботі технопарків. Нараховується лише декілька позитивних прикладів: створені технопарки «Київська політехніка», «Агротехнопарк», «Текстиль». Крім того, деякі вищі навчальні заклади входять до складу інших діючих технопарків як їхні учасники;

- технополіси (великі сучасні науково-промислові комплекси, що включають університет або інші вузи, науково-дослідні інститути, а також житлові райони, оснащені культурною й рекреаційною інфраструктурою).

Таким чином, на нашу думку, університети повинні відповідати наступним критеріям щодо інноваційного розвитку освітньої галузі: зв'язок з бізнесом і добре поставлена комерціалізація результатів наукових досліджень, що здійснюється в технологічних парках; інтеграція зі світовими інноваційними інфраструктурами, зокрема університетськими технологічними парками; проведення великих фундаментальних досліджень, що фінансуються переважно з бюджету та різних фондів на некомерційній основі; визначальний вплив на державний і регіональний науково-технічний та соціально-економічний розвиток.

Отже, інноваційний розвиток національної економіки в контексті інновацій в освітній галузі вимагає наступних державних заходів: розроблення законодавчої, нормативно-правової та науково-методичної бази для підтримки та розвитку інноваційних структур на базі вищих навчальних закладів; створення наукових парків та інших інноваційних інфраструктур на базі провідних вищих навчальних закладів; впровадження бюджетної підтримки розвитку університетських інноваційних інфраструктур, надання пільгових довгострокових цільових кредитів та здешевлення кредитів комерційних банків за рахунок коштів Державного та місцевих бюджетів. Реалізація зазначених заходів має сприяти створенню сприятливих умов для активізації інноваційної діяльності в державі, результатом чого має стати створення в Україні повної, багатофункціональної, ефективної національної інноваційної моделі розвитку економіки.

Відтак, в Україні вже працюють основні елементи інноваційної інфраструктури, але очевидно, те, що істотного впливу на інноваційні процеси в господарській системі регіону інститути інфраструктури все ще не справляють, відтак діють не ефективно. Це обумовлено тим, що: по-перше, наявний у них ресурс (кадровий, інформаційний) далеко ще недостатній для систематичної участі у рішенні інноваційних проблем великих промислових підприємств. По-друге, середні й, особливо, малі підприємства у своїй переважній більшості не є інноваційно-активними суб'єктами і не формують скільки-небудь помітний попит на послуги організацій інноваційної інфраструктури. По-третє, ні держава, ні бізнес практично не підтримують діяльність цих організацій, як це прийнято у розвинутих країнах.

Загалом, можна говорити про нерозвиненість інноваційної інфраструктури, розвиток якої більш за все стримується відсутністю механізмів стимулювання та публічної інформації щодо існування будь-яких елементів інноваційної інфраструктури. На наше переконання, на заваді розвитку регіональної інноваційної системи стоїть і відсутність регіональних програм розвитку інновацій – комплексного підходу до формування та регулювання інноваційних процесів в регіонах. Наслідком цього є відсутність загальних правил формування і функціонування елементів інноваційної інфраструктури в регіоні, їх чіткого переліку та системи взаємозв'язків [1].

До того ж, до цього часу не прийняті регіональні Програми розбудови інноваційної інфраструктури. Розробка цього програмного документа, який містив би глибокий аналіз стану інноваційної діяльності в регіонах і окреслював би перспективу розвитку та конкретні завдання кожної із підсистем регіональної інноваційної системи, є виключно важливим і нагальним завданням.

Проблемою взаємодії складових інноваційної інфраструктури є невизначеність в частині управління та регулювання її елементів. На даний час в системі координації науково-технічної та інноваційної діяльності задіяні декілька державних структур, які так чи інакше чинять вплив на функціонування інноваційної інфраструктури, проте чіткого розподілу функцій та завдань між ними немає. Внаслідок цього немає і обґрунтованого розподілу відповідальності за: низько-ефективну регіональну інноваційну політику, відсутність інноваційних програм, несистемний розвиток інноваційної інфраструктури, проблеми у сфері трансферу технологій, створення баз даних тощо.

Виходячи із зазначеного, наявна інноваційна інфраструктура в Україні представлена обмеженою чисельністю її структур, розвивається безсистемно, спостерігається функціональна невизначеність діяльності інфраструктурних елементів – діє недостатньо ефективно і без належної державної підтримки, відтак, потребує розвитку та координації діяльності існуючих суб'єктів на регіональному рівні. Саме тому, для уряду нагальним є питання термінової розробки ряду заходів, направлених на сприяння розвитку і ефективного функціонування інноваційної інфраструктури регіону, що є передумовою для вдосконалення регіональної інноваційної системи, яка поєднує освіту, науку та виробництво.

Якщо розглядати інноваційну інфраструктуру з регіонального аспекту, то варто виділити ряд особливостей, які повинні бути їй властиві: інноваційна

інфраструктура окремого регіону країни має бути повністю автономною від інноваційних інфраструктур інших регіонів, тобто працювати як окремий організм; регіональна інноваційна інфраструктура повинна бути повноцінним елементом як регіональної інноваційної системи так і національної інноваційної системи, тобто виконувати функції подвійного підпорядкування; інноваційна інфраструктура на регіональному рівні має бути забезпечена міжрегіональною координацією.

На нашу думку, для розвитку і ефективного функціонування регіональної інноваційної інфраструктури необхідно врахувати специфіку того чи іншого регіону: рівень соціально-економічного розвитку, соціокультурні умови, геополітичні і демографічні ситуації, історичний чинник. Для подальшого розвитку наукової інноваційної, промислової інноваційної та підприємницької інноваційної інфраструктур на регіональному рівнях варто вжити наступні заходи: зміцнити матеріально-технічну базу організацій інноваційної інфраструктури; фінансувати видатки, пов'язані із затвердженням організацій інноваційної інфраструктури; здійснити підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів для організацій інноваційної інфраструктури; фінансувати видатки, пов'язані з міжнародним співробітництвом організацій інноваційної інфраструктури; створити інноваційний банк, який би працював в особливому правовому режимі; сформувати та розвивати інфраструктуру підтримки малого підприємництва в інноваційній сфері; утворити глобальну інформаційну систему з інновацій та моніторингу тощо.

Створення і функціонування розвиненої інноваційної інфраструктури в регіонах вимагає також і посилення правового поля, розробки та затвердження регіональної стратегії розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, а також відповідних нормативних рішень з організаційної, фінансової, інформаційної, кадрової підтримки та забезпечення реалізації інноваційної політики в регіоні.

В контексті цього, варто врегулювати діяльність діючих інфраструктурних складових регіональної інноваційної системи, механізмів взаємодії їх між собою та з іншими суб'єктами інноваційної діяльності. Досягнення цієї мети пропонуємо забезпечити, в основному, за рахунок реалізації низки організаційних заходів: формування за безпосередньою участю владних структур регіону інноваційно-інфраструктурного кластера на базі існуючих провідних центрів; відтворення на новій основі і ведення веб-сайту «Інноваційний регіон», на якому має бути представлена інформація про стан розробки інноваційних проектів, розміщені бази даних «Шукаю технологію» і «Пропоную технологію», а також аналітичні матеріали та маркетингова, консалтингова, рекламна інформація інноваційного характеру; поновлення і активізація постійно діючих обласних семінарів з проблем інноваційного розвитку регіонів у якості дискусійного, експертного та науково-методичного майданчика, на якому доповідаються, обговорюються та оцінюються найважливіші питання та проекти рішень стосовно розвитку інноваційних процесів в області. Має бути модернізовано діяльність і таким чином підвищено ефективність функціонування вільних економічних зон як регіонального, так і міжнародного типу.

Слід зауважити, що подальше розширення інноваційної інфраструктури в Україні об'єктивно зумовлене як рівнем науково-технологічного та інтелектуального потенціалу, кількістю об'єктів інтелектуальної власності та інших розробок, які могли б бути комерціалізовані, так і потребами суб'єктів інноваційної діяльності у послугах, які вона надає. Виходячи із зазначеного, для повноцінної діяльності регіональної інноваційної системи необхідно забезпечити створення та активний розвиток багатьох елементів інноваційної інфраструктури. Але, безумовно, перевагу належало б віддати створенню регіональних венчурних інноваційних фондів, які здійснюватимуть ризикове фінансування малих інноваційних підприємств на початковому етапі їхньої діяльності; центрів трансферу технологій, що мають сприяти більш ефективному використанню інноваційних розробок.

Окрім того, Україні потрібні елементи інфраструктури, діяльність яких зорієнтована на підтримку малих інноваційних підприємств, що створюються з метою комерціалізації інноваційних розробок. Такими елементами можуть стати інноваційні бізнес-інкубатори як неприбуткові громадські організації із залученням міжнародної технічної допомоги. Інкубатори мають спеціалізуватися на забезпеченні сприятливих умов для суб'єктів виробничої сфери інноваційного процесу [3].

Необхідно активізувати створення сучасних соціально-інтеграційних систем, в тому числі їх найефективнішої форми – промислово-інноваційних кластерів, які відіграють особливу роль у розвитку регіональної інноваційної системи, забезпечуючи прискорене поширення інновацій спільними зусиллями кількох підприємств та дослідно-конструкторських установ. На нашу думку, в об'єднання бажано щоб увійшли спеціалізовані підприємства, пов'язані між собою технологічним ланцюжком і зацікавлені у запровадженні та застосуванні нових технологій. Кластеризація сприятиме зростанню якісних параметрів виробництва, розвитку малого підприємництва та збільшенню зайнятості населення.

Оптимізуючи інноваційну інфраструктуру важливо реорганізувати її виробничо-технологічну складову, яка має створювати умови доступу підприємств до виробничих ресурсів. Одним із можливих шляхів вирішення даного питання є будівництво технопарків.

Завдання кадрового забезпечення інноваційної діяльності є одним із найважливіших, тому слід передбачити створення регіонального освітянського центру, розробку програми підготовки кадрів для науково-інноваційної діяльності. Важливе значення для ефективного функціонування науково-виробничого комплексу регіону має розвиток таких секторів інфраструктури як транспортна мережа, мережі телекомунікації, сфера фінансових послуг, сфера інформаційних послуг.

Вочевидь, повнота та гармонійне сполучення необхідних елементів науково-виробничого комплексу при цілеспрямованій інформаційній, організаційній й економічній підтримці дозволяють домогтися інтенсивної мережної взаємодії учасників інноваційного процесу на території, що забезпечує відчутний синергетичний ефект інноваційної діяльності та слугує важливим фактором подальшого саморозвитку науково-виробничого комплексу території.

Таким чином, модель регіональної інноваційної інфраструктури повинна складатися з наукових організацій, що забезпечують розробку сучасних технологій, промислових підприємств, здатних прийняти ці технології та здійснити випуск конкурентоздатної продукції і інфраструктури, що забезпечує процес кадровими, фінансовими, інформаційними та іншими ресурсами, а також надають необхідні послуги під час роботи на ринках.

Безсумнівно, багато компонентів потенціалу регіону необхідно створювати заново або значно модернізувати, однак чим більша частина наявного потенціалу буде використана, тим швидше будуть вирішуватися завдання інноваційного розвитку. Безумовним імперативом ефективного формування регіону з інноваційним розвитком є перебудова науково-виробничого комплексу території, виходячи з потреб реального ринку збуту продукції та реальних обсягів платоспроможного попиту. Найбільш висока ефективність інноваційного розвитку регіону буде досягнута у випадку, якщо науково-виробничий комплекс, що формується, відповідатиме перспективному технологічному укладу, що, у свою чергу, взаємозалежний з технологічним укладом, раніше значною мірою представлений в економіці регіону.

Варто наголосити на тому, що наявність інфраструктури – це необхідна умова активізації інноваційної діяльності, але не достатня. До моменту введення в експлуатацію інфраструктурного комплексу, повинна бути підготовлена необхідна база у вигляді сформованих ключових підсистем інноваційної системи: кадрова система, нормативно-правова система, базові елементи інфраструктури, фінансова система, інформаційна система, система мотивації. Слід сказати, що зазначені підсистеми перебувають у постійній взаємодії і взаємозалежності, де основне значення має розробленість нормативно-правової системи, яка і встановлює механізм взаємодії зазначених підсистем. Таким чином, ми пропонуємо спосіб формування механізму інноваційного розвитку, що включає два етапи: перший етап (підготовчий) – створення необхідних умов для успішного функціонування інноваційних одиниць у рамках технопарку (формування первинної інноваційного середовища в регіоні); другий етап – введення в експлуатацію та функціонування технопарку (формальне структурування інноваційної системи). В якості об'єкта управління в процесі формування механізму інноваційного розвитку в регіоні мають виступати структури науки (академічний сектор) та виробництва (інноваційно-активні підприємства і організації регіону).

Як відомо, регіональна інноваційна інфраструктура може формуватися на базі одного або декількох муніципальних утворень. Але незалежно від обраної схеми формування регіональна інноваційна інфраструктура повинна виходити з таких принципів: індивідуальний характер у рамках єдиної державної нормативної правової бази; державна підтримка функціонування регіональної інноваційної інфраструктури, інвестиційні проекти та програми, які відповідають пріоритетам державної соціально-економічної та науково-технічної політики; переважне створення регіональної інноваційної інфраструктури на базі науково-технологічних кластерів, що випускають конкурентоздатну продукцію, яка користується попитом на внутрішньому або зовнішньому ринках; створення на базі регіональної інноваційної інфраструктури нових інвестиційних механізмів розвитку промислового виробництва, зниження навантаження на бюджети всіх рівнів; розвиток з максимально можливим використанням наявних конкурентоздатних компонентів ресурсного, виробничого, наукового та інтелектуального потенціалів.

Формування в Україні інноваційної моделі економічного зростання – це складний і довгостроковий процес, протягом якого повинна реалізовуватися політика центральних і місцевих органів влади, спрямована на створення умов для підтримки та ефективного функціонування інноваційної інфраструктури, особливо на регіональному рівні. Вона має бути відображена в нормативно-правових документах та визначальній стратегії формування інноваційного розвитку регіону. Принципово важливим є та обставина, що для успішного досягнення своєї мети політика органів влади різних рівнів повинна бути орієнтована на активну взаємодію та співробітництво як між собою, так і з підприємницьким (у тому числі виробничими та фінансовим), а також науковим секторами економіки регіону.

Крім того, мають бути визначені базові державні міністерства та відомства, в компетенцію яких входить постійна підтримка інноваційного розвитку регіону, порядок узгодження та затвердження програм інноваційного розвитку регіону, порядок здійснення державними міністерствами та відомствами – замовниками програм інноваційного розвитку інфраструктури регіону, – діяльності з реалізації затверджених програм, порядок координації цієї діяльності та звітності про її виконання.

Основні положення державної політики підтримки інноваційної інфраструктури регіонів повинні відображати наступне: мету, завдання й принципи державної політики; умови державної підтримки, в тому числі обов'язкові вимоги до програм розвитку регіональної інноваційної інфраструктури та окремих заходів цих програм; основні джерела прямої фінансової державної підтримки із вказівкою орієнтовних обсягів прямої державної підтримки.

Виходячи зі світового досвіду, було б доцільно надавати державну підтримку в першу чергу створенню та освоєнню технологій, необхідних або корисних цілим групам підприємств регіону, у тому числі групам малих і середніх підприємств, представленим своєю асоціацією в якості одного зі споживачів відповідного проекту програми.

Динамічний інноваційний розвиток та економічне зростання на основі оновленої інфраструктури мають здійснюватися на тлі вдосконалення державного менеджменту в науково-технічній та інноваційній сферах.

Підсумовуючи перелік заходів щодо розвитку регіональної інноваційної інфраструктури, треба зазначити, що вони повинні повною мірою відповідати зазначеній стратегії розвитку регіону та відображати конкретні шляхи реалізації.

Основні напрямки діяльності регіональної інноваційної інфраструктури повинні реалізовуватися в рамках спеціально розробленої програми, що забезпечує безумовний пріоритет розвитку тих напрямків, які зможуть забезпечити швидкий розвиток конкурентоздатних виробництв.

На наше глибоке переконання, в результаті розвитку регіональної інноваційної інфраструктури будуть досягнуті наступні результати: створення та підтримка інноваційного бізнесу; забезпечення стабільного попиту і пропозиції на наукові розробки; реалізація інтелектуального потенціалу регіону; створення нових робочих місць та підняття ділової активності у регіоні; формування нового іміджу регіону; зростання високотехнологічного виробництва; ефективне використання інтелектуальної власності; оптимізація існуючої системи державного регулювання діяльності інноваційних структур в Україні; розвиток мережі нових інноваційних структур та створення нових робочих місць для висококваліфікованих фахівців; прискорення темпів виробництва інноваційної продукції; підвищення інноваційної активності промислових підприємств.

IV. Висновки

Таким чином, інноваційна інфраструктура це увесь спектр структур як державної, так і приватної форм власності, які необхідні для забезпечення розвитку і підтримки всіх стадій інноваційного процесу. Вона є «двигуном» інноваційного розвитку, сприяє горизонтальним і вертикальним зв'язкам між суб'єктами інноваційної діяльності. Основними елементами інфраструктури є: інноваційні і технологічні центри, бізнес-інкубатори, технопарки, наукові парки і технополіси, некомерційні організації по координації інноваційних проектів і програм, інформаційні мережі науково-технічної інформації, експертно-консалтингові та інжинірингові фірми, інституційні державні та приватні інвестори.

Інноваційна інфраструктура в Україні є функціонально неповною, недостатньо розвинутою і не охоплює всі ланки інноваційного процесу. Не визначено механізм стимулювання створення інноваційної інфраструктури. Не в повному обсязі використовуються освітній та науковий потенціал, насамперед, вищих навчальних закладів.

Для зміцнення інноваційної інфраструктури в Україні доцільно впорядкувати роботу технологічних парків, створити сучасні наукові центри трансферу технологій, інноваційні офіси в університетах та науково-дослідних інститутах, лабораторії при корпораціях, новітню інноваційну інфраструктуру та інформаційні банки технологій, спеціальні інноваційні фонди із залученням інституціональних інвесторів комерційних банків.

Такі інноваційні структури мають створювати сприятливі умови для ефективної діяльності та розвитку малих інноваційних підприємств, що реалізують оригінальні науково-технічні ідеї через надання їм у тимчасове користування виробничих площ, матеріально-технічної бази, інформаційних мереж, забезпечення дослідними приладами і устаткуванням та надання консультативної допомоги з широкого кола науково-технологічних, економічних і правових питань.

Література.

1. Амосов О. Ю. Державне регулювання інноваційної інфраструктури на регіональному рівні [монографія] / О. Ю. Амосов. – Х.: Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр», 2011. – 192 с.
2. Бутенко О. І. Інфраструктурні компоненти інноваційної моделі розвитку / О. І. Бутенко, Є. В. Лазарєва // Економіка і прогнозування. – 2008. – №3. – С. 69-81.
3. Бутирська І. В. Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку: проблеми та шляхи їх вирішення [монографія] / І. В. Бутирська – Чернівці: Книги-XXI, 2006. – 238 с.

Стаття надійшла до редакції 17.11.2012 р.

ТОВ "ДКС Центр"